

LAYIHƏ TƏKLİFLƏRİNİN QƏBULU
TƏHLÜKƏSİZLİK VƏ ƏTRAF MÜHİT ÜZRƏ VƏTƏNDAŞ FƏALİYYƏTİ (TƏMVƏ)
KIÇIK QRANLAR PROQRAMI
ATƏT-IN BAKI OFISI
No. AZE 8/2010

BAKI, AZƏRBAYCAN

Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı
Bakı Ofisi
Maliyyə-İnzibati Şöbə

Landmark III, Nizami küçəsi 96, AZ1010 Bakı, Azərbaycan

Tarix: 25 May 2010

Layihə Təkliflərinin Qəbulu
No. AZE 8/2010

Təhlükəsizlik və Ətraf Mühit üzrə Vətəndaş Fəaliyyəti (TƏMVf) Kiçik Qrantlar Proqramı

Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatının Bakı Ofisinin (bundan sonra "ATƏT" adlandırılacaq) Təhlükəsizlik və Ətraf Mühit üzrə Vətəndaş Fəaliyyəti (TƏMVf) Kiçik Qrantlar Proqramı vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının ətraf mühit və təhlükəsizlik sahəsindəki problemlərlə bağlı təşəbbüslərini dəstəkləmək məqsədilə layihə təkliflərinin qəbulunu elan edir.

TƏMVf-Azərbaycan Kiçik Qrantlar Proqramı aşağıdakı ətraf mühit və təhlükəsizlik sahələrindən birini əhatə edən vətəndaş cəmiyyəti fəaliyyətlərinə maksimum dəyəri 12,000 AZN olan qrantlar ayırır: təbii ehtiyatların dayanıqlı idarə olunması; torpaqların deqradasiyaya uğramasının qarşısının alınması; təbii və texnogen fəlakətlər; zərərli tullantıların və kimyəvi maddələrin idarə olunması; dağ-mədən hasilatı; ekoloji cəhətdən dayanıqlı nəqliyyat; iqlim dəyişikliyi; enerji.

Layihə təkliflərinin qəbulu ilə bağlı elandan əlavə bu sənədə həmçinin aşağıdakılar daxildir:

- Bölmə I: TƏMVf Proqramı haqqında məlumat
- Bölmə II: Kiçik qrantlar üçün mövzular
- Bölmə III: Proqramda iştirak etməklə bağlı tələblər
- Bölmə IV: Qrant üçün müraciət etməklə bağlı qaydalar
- Bölmə V: Layihə təkliflərinin qiymətləndirilməsi və seçimi
- Bölmə VI: Kontrol siyahı
- Əlavə I: TƏMVf layihə təklifi və büdcə formatı
- Əlavə II: Potensial İcraçı Tərəfdaş üçün Uyğunluq Şəhadətnaməsi (İngilis dilində)
- Əlavə III: Razılaşma Forması (İngilis dilində)

Layihə Təkliflərinin Qəbulu nəticəsində əldə edilmiş istənilən razılaşma əlavədə verilmiş Razılaşma Forması ilə tənzimlənəcəkdir.

Layihə təklifləri aşağıdakı ünvana çatdırılmalıdır:

Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı (ATƏT)
Bakı Ofisi
Maliyyə-İnzibati şöbə
Landmark III, 2-ci mərtəbə, Nizami küç. 96
AZ1010 Bakı, Azərbaycan

Layihə təklifləri üzərində "No. AZE 8/2010 – Təhlükəsizlik və Ətraf Mühit üzrə Vətəndaş Fəaliyyəti Proqramı üçün Təklif – 14 iyun 2010-cu il, 12:00-dan (yerli vaxt) əvvəl açmayın" sözləri yazılmış və möhürlənmiş zərfdə 14 iyun 2010-cu il, saat 12:00-dan (GMT+4) gec olmamaqla təqdim edilməlidir.

Elektron poçt və ya faksla göndərilmiş layihə təklifləri qəbul edilməyəcəkdir. Qiymətlər AZN-lə göstərilməlidir.

Layihə Təkliflərinin Qəbulu ilə bağlı sənədlər ATƏT-in internet saytından (<http://www.osce.org/tenders/>) əldə edilə bilər.

Sual və ya sorğularınızla ATƏT-in Bakı Ofisinin İqtisadi və Ətraf Mühit Şöbəsinin əməkdaşı Zəhra Əhmədovaya zahra.ahmadova@osce.org elektron ünvan vasitəsilə müraciət edə bilərsiniz.

Mündəricat

1.	TƏMVƏ PROQRAMI HAQQINDA MƏLUMAT	3
1.1.	ATƏT tərəfindən TƏMVƏ təşəbbüsünə başlanılması	3
1.2.	TƏMVƏ-Azərbaycan	3
1.3.	Proqramın İcra Cədvəli	4
2.	KİÇİK QRANTLAR ÜÇÜN MÖVZULAR	4
2.1.	Kiçik qrantlar üçün prioritet mövzular	4
2.2.	Kəşif mövzular	5
3.	PROQRAMDA İŞTIRAK ETMƏKLƏ BAĞLI TƏLƏBLƏR	5
3.1.	Müraciət etmək hüququ olan VCT-lər	5
3.2.	Layihələrə olan tələblər	6
4.	QRANT ÜÇÜN MÜRACİƏT ETMƏKLƏ BAĞLI TƏLƏBLƏR	7
4.1.	Müraciətlə bağlı qaydalar	7
4.2.	Layihə təkliflərinin təqdim edilməsi	7
4.3.	Layihə təkliflərinin qəbulu üçün son tarix	7
4.4.	Layihə təkliflərinin hazırlanmasına texniki yardım	8
5.	LAYİHƏ TƏKLİFLƏRİNİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ VƏ SEÇİLMƏSİ	8
	Təqdim edilən təkliflər aşağıdakı mərhələlər və meyarlar əsasında qiymətləndiriləcəkdir:	8
5.1.	Mərhələ 1: Açılış sessiyası və inzibati yoxlama	8
5.2.	Mərhələ 2: TƏMVƏ-Azərbaycan Milli Seçim Şurası tərəfindən qiymətləndirmə	8
5.3.	Seçim və layihə təkliflərinin təsdiq edilməsi	9
6.	KONTROL SİYAHISI	9

1. TƏMVF PROQRAMI HAQQINDA MƏLUMAT

1.1. ATƏT tərəfindən TƏMVF təşəbbüsünə başlanılması

Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı (ATƏT) Avropa, Mərkəzi Asiya və Şimali Amerikanın 56 ölkəsinin üzv olduğu regional təhlükəsizlik təşkilatıdır. Təhlükəsizlik ATƏT-in mandatının əsasını təşkil edir. Təşkilatın cənub-şərqi Avropa, şərqi Avropa, Qafqaz və Mərkəzi Asiyadakı 19 sahə missiyası erkən xəbərdarlıq, münaqişənin qarşısının alınması, münaqişənin idarə olunması və münaqişədən sonrakı bərpa üçün başlıca vasitə kimi xidmət edir. ATƏT təhlükəsizliyin üç aspekti, yəni hərbi-siyasi, iqtisadi və ekoloji, insan hüquqları aspektləri ilə məşğul olur.

Mərkəzi Asiya, Cənub-Şərqi Avropa, Cənubi Qafqaz və Şərqi Avropa regionlarını əhatə edən Ətraf Mühit və Təhlükəsizlik Təşəbbüsündə (ENVSEC) iştirak etməklə ATƏT milli sərhədlər daxilində və xaricində icmalar üçün risklər yarada biləcək müxtəlif çeşidli ətraf mühit problemləri ilə məşğul olur.

Öz mandatı çərçivəsində ATƏT təhlükəsizliyin üç aspekti, yəni hərbi-siyasi, iqtisadi və ekoloji, insan hüquqları aspektləri ilə kəşif sahələrdə Vətəndaş Cəmiyyəti Təşkilatları (VCT) ilə həm layihələrin icrası, həm də siyasətin formalaşdırılması sahələrində artan qarşılıqlı əməkdaşlığa malikdir. “Ətraf mühit və təhlükəsizlik” ilə əlaqədar olan məsələlər VCT-lər ilə strateji, genişmiqyaslı tərəfdaşlığın yaradılması, eləcə də VCT-lərin hökumət orqanları, elmi ictimaiyyət, biznes icması və donorlar ilə tərəfdaşlığına yardım edilməsi yönündə ATƏT üçün əhəmiyyətli giriş nöqtəsi təklif edir.

Bununla bağlı olaraq, ATƏT kiçik qrantlar proqramı kimi nəzərdə tutulmuş **TƏMVF – Təhlükəsizlik və Ətraf Mühit üzrə Vətəndaş Fəaliyyəti** proqramını hazırlamış və icrasına başlamışdır.

TƏMVF proqramının əsas məqsədi ətraf mühit və təhlükəsizliklə bağlı problemlərin həllində VCT-lərin başlıca olaraq hökumətə, o cümlədən digər aidiyyəti olan tərəflərə güclü tərəfdaş olması üçün əlverişli mühitin yaradılmasıdır. Bu məqsədə əsasən ətraf mühit və təhlükəsizlik arasında əlaqələr haqqında məlumatlandırıcı proqramlar, bu əlaqələr üzrə VCT-lərin bilik və bacarıqlarının artırılması və belə əlaqələri nümayiş etdirən layihələr üçün qrantların ayrılması vasitəsi ilə nail olunacaqdır.

Ümumi məqsədə nail olunması üçün TƏMVF proqramının hədəf nəticələri aşağıda göstərilən qaydada müəyyən olunmuşdur:

- Ətraf mühit və təhlükəsizlik arasındakı əlaqələr haqqında ictimai və siyasi biliklərin gücləndirilməsi;
- Ətraf mühit və təhlükəsizlik sahəsində VCT-lərin texniki və inzibati bacarıqlarının artırılması;
- Ətraf mühit sahəsində əməkdaşlığın milli, sub-regional və regional səviyyədə münaqişələrin qarşısının alınması və həlli üçün vasitə olduğunu nümayiş etdirən layihələr üçün VCT-lərə maliyyə və texniki yardımın göstərilməsi.

1.2. TƏMVF-Azərbaycan

ATƏT-in Bakı Ofisi TƏMVF Proqramının icrasına 2009-cu ilin oktyabr ayında Statoil və Avstriya Hökumətinin maliyyə dəstəyi ilə başlamışdır.

TƏMVF-Azərbaycan proqramı ətraf mühit və təhlükəsizlik sahəsində TƏMVF-Azərbaycan üzrə Milli Strategiyada müəyyən edilmiş prioritet mövzuları əhatə edən vətəndaş cəmiyyəti fəaliyyətləri üçün kiçik qrantlar ayırır. **TƏMVF-Azərbaycan proqramı çərçivəsində ayrılan qrantların maksimum dəyəri 12,000 AZN təşkil edir.**

Proqram çərçivəsində yaradılmış TƏMVF Milli Seçim Şurası layihələrin seçilməsi və proqrama strateji bələdçilik etməsi üçün iştirakçı mexanizm kimi yaradılmışdır. Hal-hazırda, TƏMVF Milli Seçim Şurasında Statoil, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, BMTİP və ATƏT-in Bakı Ofisinin nümayəndələri təmsil olunmuşdur.

TƏMVF layihəsinin əsas iştirakçıları Vətəndaş Cəmiyyəti Təşkilatlarıdır. Vətəndaş Cəmiyyəti Təşkilatları (VCT) dedikdə, mənfəət əldə etmək və ya hakimiyyət güdmək məqsədi daşımayan qeyri-dövlət təşkilatları nəzərdə tutulur. Buraya qeyri-hökumət Təşkilatları (QHT-lər), icma əsaslı təşkilatlar (İƏT), jurnalist birlikləri, həmkarlar ittifaqları və ticarət assosiasiyaları daxil olmaqla, lakin onlarla məhdudlaşdırılmadan, vətəndaş cəmiyyətinin geniş spektrli rəsmi və qeyri-rəsmi təşkilatları aiddir.

1.3. Proqramın icra cədvəli

TƏMVFAzərbaycan Kiçik Qrantlar Proqramının ikinci mərhələsində həyata keçiriləcək fəaliyyətlərin ilkin təqvimini aşağıda verilmişdir:

Fəaliyyətlər	Tarix
Layihə təkliflərinin qəbulu üçün son tarix	14 iyun 2010
Layihə təkliflərinin seçilməsi	İyul ayının ikinci yarısı, 2010
Layihələrin icrasına başlanılması	Avqust 2010

2. KİÇİK QRANTLAR ÜÇÜN MÖVZULAR

2.1. Kiçik qrantlar üçün prioritet mövzular

TƏMVFAzərbaycan proqramı çərçivəsində təqdim edilən layihələr aşağıda göstərilən prioritet mövzulardan birini spesifik olaraq hədəfə almalı və bu mövzu ilə ətraf mühit və təhlükəsizlik məsələləri arasındakı əlaqələri aydın şəkildə nümayiş etdirilməlidir:

- **Prioritet mövzu 1: Təbii ehtiyatların dayanıqlı idarə olunması** (su ehtiyatlarının inteqrasiya olunmuş idarə olunması, su mənbələrinin və suyun keyfiyyətinin mühafizə olunması, çay hövzələrinin idarə olunması sahəsində əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi, dağların eko-sistemlərinin dayanıqlı inkişaf etdirilməsi, bio-müxtəlifliyin mühafizəsi, meşə ehtiyatlarının inkişaf etdirilməsi/yeni meşə sahələrinin yaradılması və sair daxil olmaqla)
- **Prioritet mövzu 2: Torpaqların deqradasiyaya uğramasının qarşısının alınması** (torpağın idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi, səhrələşmə və torpaqların deqradasiyasına nəzarət, qarşısının alınması və prosesin geri döndürülməsi, torpağın çirklənməsi ilə mübarizə, şoranlaşma ilə mübarizə, dayanıqlı kənd təsərrüfatı təcrübələrinin təşviq olunması, torpağın münbitliyinin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi və sair daxil olmaqla)
- **Prioritet mövzu 3: Təbii və texnogen fəlakətlər** (zəlzələ ilə bağlı ətraf mühit riskləri, fəlakətlərin miqrasiya təzyiqlərinə potensial təsiri, daşqın riskinin azaldılması, icma səviyyəsində fəlakətlərə qarşı hazırlığın gücləndirilməsi, fəlakətlər ilə əlaqədar olan sağlamlıq risklərinin azaldılması və sair daxil olmaqla)
- **Prioritet mövzu 4: Zərərli tullantıların və kimyəvi maddələrin idarə olunması** (sərhədlər-arası tullantıların risklərinin azaldılması, ağır metallarla çirklənmənin azaldılması, zərərli tullantılar və kimyəvi maddələrin işlənməsi/ ləğv edilməsi, neft hasilatı/sızmalar və toksik tullantılar səbəbindən torpağın çirklənməsinin azaldılması və sair daxil olmaqla)
- **Prioritet mövzu 5: Dağ-mədən hasilatı** (dağ-mədən hasilatının torpaq, su və bitki aləminin, eləcə də havanın çirklənməsi kimi ətraf mühitə mənfi təsirlərinin azaldılması və sair daxil olmaqla)
- **Prioritet mövzu 6: Ekoloji cəhətdən dayanıqlı nəqliyyat** (ölkələr-arası və ölkə-daxili nəqliyyatın təhlükəsizliyi məsələlərinin ünvanlanması, velosiped yolları, piyada səkiləri kimi ətraf mühit baxımından dayanıqlı nəqliyyat vasitələrinin təşviq olunması və sair daxil olmaqla)
- **Prioritet mövzu 7: İqlim dəyişikliyi** (iqlim dəyişikliyi üzrə təcrübə və səriştə mübadiləsini dəstəkləyən tərəfdaşlıqların gücləndirilməsi, ictimai sayıqlığın artırılması, karbon qazı tullantılarının azaldılması proqramlarının təqdir edilməsi, bazar mexanizmləri və siyasətlə bağlı olan iqlim dəyişikliyi sahəsində yerli tədbirlər və sair daxil olmaqla)
- **Prioritet mövzu 8: Enerji** (dayanıqlı enerji məqsədlərinə nail olunması üçün enerji səmərəliliyinin təkmilləşdirilməsi, enerji üzrə siyasətlərin inteqrasiya olunması, diqqətin alternativ bərpa olunan enerji ehtiyatlarına yönəldilməsi, icma səviyyəsində enerji baxımından səmərəli texnologiyaların və təcrübələrin nümayiş etdirilməsi və sair daxil olmaqla)

2.2. Kəsişən mövzular

Layihə təklifləri hədəfə aldıkları prioritet mövzu çərçivəsində kəsişən mövzuları ünvanlamalıdır. Qadınların və gənclərin rolu və iştirakı ilə bağlı kəsişən mövzular layihələrin tələblərə cavab verməsi baxımından **öncədən şərt kimi qoyulmuş kəsişən mövzular** hesab olunur.

Kəsişən mövzulara aşağıdakılar daxildir:

- **Kəsişən mövzu 1: Ətraf mühitin idarə olunmasına dəstək** kəsişən mövzusu maraqlı olan VCT-lər tərəfindən həmçinin aşağıdakı yollarla ünvanlana bilər: maraqlı tərəflər arasında prioritet mövzular üzrə dialoqun təkmilləşdirilməsinə çalışmaq, uzunmüddətli institusional və siyasət dəyişikliklərinə yol açan mərhələli təkmilləşdirmələrin hədəfə alınması, fəaliyyətin Aarhus Mərkəzləri ilə əlaqələndirilməsi, BMT-nin Avropa üçün İqtisadi Komissiyasının Ətraf mühit Konvensiyalarının icrasının stimullaşdırılması, gərginliyin ekoloji mənbələrinin ünvanlanmasına yönəlik əməkdaşlığın gücləndirilməsi üçün novator alət və yanaşmaların təqdim olunması və sair.
- **Kəsişən mövzu 2: Ətraf mühit təhlükəsizliyinin sosial aspektləri** kəsişən mövzusu maraqlı olan VCT-lər tərəfindən həmçinin aşağıdakı yollarla ünvanlana bilər: ətraf mühit təhlükəsizliyinin miqrasiyaya potensial təsirinin nəzərə alınması, ətraf mühit risklərinin müvafiq sahələrdə əməkdaşlığa çevrilməsinə çalışan təşəbbüslərdə iştirak, ətraf mühit təhlükəsizliyinin sosial aspektlərinin işıqlandırılması üçün novator alət və yanaşmaların tətbiq olunması və sair.
- **Kəsişən mövzu 3: Qadınların rolu və iştirakı** layihələrin tələblərə cavab verməsinin qiymətləndirilməsi baxımından öncədən şərt kimi qoyulmuş kəsişən mövzu hesab olunur. Bu mövzu maraqlı olan VCT-lər tərəfindən həmçinin aşağıdakı yollarla ünvanlana bilər: layihə müddətində qadın təşkilatları ilə məsləhətləşmələrin aparılmasının təmin olunması, layihənin qadınların bərabər səviyyədə iştirak etməsi üçün şərait yaratdığına əmin edilməsi, bütün tədbirlərdə gender perspektivlərinin işıqlandırılması, layihəyə gender perspektivləri/təhlillər daxil edilməsi, ətraf mühit və təhlükəsizlik məsələləri və problemləri barədə qadınların fikir və mülahizələrinin öyrənilməsi və sair.
- **Kəsişən mövzu 4: Gənclərin rolu və iştirakı** da layihələrin tələblərə cavab verməsinin qiymətləndirilməsi baxımından öncədən şərt kimi qoyulmuş kəsişən mövzu hesab olunur. Bu mövzu maraqlı olan VCT-lər tərəfindən həmçinin aşağıdakı yollarla ünvanlana bilər: layihə müddətində gənclər təşkilatları ilə məsləhətləşmələrin aparılmasının/ onların cəlb olunmasının təmin olunması, gənclərin layihənin benefisiarları arasında əsas qrup kimi hədəfə alınması, ətraf mühit və təhlükəsizlik məsələləri və problemləri barədə gənclərin fikir və mülahizələrinin öyrənilməsi, müvafiq prioritet mövzu üzrə gənclərin maarifləndirilməsi və potensialının yaradılması üçün xüsusi tədbirlərin görülməsi və sair.

3. PROQRAMDA İŞTIRAK ETMƏKLƏ BAĞLI TƏLƏBLƏR

3.1. Müraciət etmək hüququ olan VCT-lər

Ölkədə fəaliyyət göstərən geniş spektrli Vətəndaş Cəmiyyəti Təşkilatları (VCT) TƏMVİF Kiçik Qrantlar Proqramında iştirak etmək hüququna malikdirlər.

VCT üçün əsas iştirak meyarı onun **gəlir əldə etmək və ya hakimiyyət güdmək məqsədi daşımayan qeyri-dövlət təşkilatı** olmasıdır.

Bu kontekstdə, TƏMVİF-Azərbaycan proqramı QHT-lər, icma əsaslı təşkilatlar, jurnalist birlikləri, həmkarlar ittifaqları və ticarət assosiasiyaları daxil olmaqla, lakin onlarla məhdudlaşdırılmadan, vətəndaş cəmiyyətinin geniş spektrli rəsmi və qeyri-rəsmi (qeydiyyatdan keçmiş və ya keçməmiş) təşkilatlarının müraciətlərinə açıqdır.

Lakin, yuxarıda göstərilən ümumi meyarlarla yanaşı aşağıda göstərilən məqamlar da nəzərə alınmalıdır:

- Fərdi (rəsmi/qeydiyyatdan alınmış) VCT-lər üçün çətin rolunu oynayan, qanuni surətdə qeydiyyatdan keçməmiş VCT-lər (məsələn, “platformalar”, və ya “vətəndaş təşəbbüsləri”) “hüquqi şəxsiyyətə”

- Yerli və milli VCT-lər ilə yanaşı, beynəlxalq səviyyədə tanınmış VCT-lər ilə tərəfdaşlıq da həvəsləndirilir. Digər tərəfdən belə VCT-lərin (xüsusilə beynəlxalq VCT-lərin yerli filiallarının) aparıcı təsisat və/və ya birbaşa benefisiar kimi deyil, dəstəkləyici tərəfdaş kimi cəlb oluna bilərlər;
- Potensial maraq toqquşmasından yayınmaq üçün, hətta ümumi iştirak tələblərinə cavab verməsinə baxmayaraq, Milli Seçim Şurasının üzvü olan VCT-lərin müraciətləri qəbul olunmayacaqdır.

3.2. Layihələrə olan tələblər

TƏMVFAzərbaycan proqramına təqdim edilən layihə təklifləri aşağıda göstərilən tələblərə cavab verməlidir:

- Layihə yuxarıda müəyyən olunmuş tələblərə cavab verən VCT(lər) tərəfindən təqdim olunmuşdur (Layihənin tərəfdaşları arasında VCT statusu olmayan təsisatlar mövcud olduğu hallarda aparıcı/layihəni imzalayan təsisat tələblərə cavab verən VCT olmalıdır);
- Layihədə ünvanlanan problem Bölmə 2.1-də göstərilən prioritet mövzulardan **yalnız biri** ilə əlaqəlidir (Layihələr spesifik olaraq **bir prioritet mövzuya** həsr edilməlidir və eyni zamanda müxtəlif mövzuları əhatə etməyə cəhd etməli deyil);
- Layihə kəşifən mövzuları, xüsusilə də gənclər və gender problemlərinin prioritet mövzu çərçivəsində inteqrasiya olunmasını, adekvat əks etdirir;
- TƏMVFAzərbaycan Milli Seçim Şurası tərəfindən təsdiq edilən prinsip əsasında proqramda iştirak etmək hüququ olan VCT-lər tərəfindən təqdim edilən layihələrin sayı baxımından heç bir məhdudiyət olmayacaqdır. Buna baxmayaraq, təqdim edilən layihələrin sayından asılı olmayaraq hər bir VCT proqramın hər bir layihə seçimi dövrəsində yalnız bir spesifik layihə üçün qrant ala bilər;
- Layihə mahiyyət etibarilə aşağıda göstərilən layihə tiplərinin biri və ya bir neçəsinin birləşməsidir: “nümayiş layihəsi”, “bilik və bacarıqların artırılması və şəbəkələndirmə layihəsi”, “maarifləndirmə layihəsi”, “öyrənilmiş dərslərin paylaşılması layihəsi” and “siyasi dialoq layihəsi”;
- Layihə tərəfdaş VCT-lər, eləcə də (mümkün dərəcədə) hədəf qrupların və maraqlı tərəflərin nümayəndələrinin cəlb edilməsi şəraitində hazırlanmışdır (həmçinin layihənin icrasının və monitorinqinin eynilə bu cür şəraitdə baş verməsini nəzərdə tutur);
- Layihədə digər VCT-lər, özəl sektor, elmi ictimaiyyət və sair ilə “tərəfdaşlıq” üçün mexanizmlər nəzərdə tutulmuşdur (belə mexanizmlər tərəfdaşlığın mahiyyəti və dayanıqlılığını təsvir edən yazılı razılaşmalar və ya protokollara əsaslanmalıdır);
- Layihə müəyyən olunmuş prioritet mövzu ətrafında VCT (eləcə də, münasib olan hallarda, digər maraqlı tərəflərin) şəbəkəsinin yaradılması və möhkəmləndirilməsi üçün praktiki şərait yaradır;
- Layihə spesifik fəaliyyət sahəsində Azərbaycan hökumətinin müvafiq siyasətlərinə uyğundur və/və ya onları tamamlayır;
- Layihə TƏMVFA və Ətraf Mühit və Təhlükəsizlik Təşəbbüsləri (ENVSEC¹) arasında birbaşa əlaqələrin yaradılması məqsədini daşıyır;
- Layihə Azərbaycanda Aarhus Mərkəzlərinin fəaliyyətinə töhfə etmək məqsədi daşıyır;
- Layihə yerinə yetirilməkdə olan digər təşəbbüsləri təkrarlamır. Xüsusilə də, əvvəllər bu kimi qrant proqramları ilə dəstəklənmiş (dəstəklənməsi nəzərdən keçirilən) layihələr proqramda iştirak edə bilməz;

¹ ENVSEC Təşəbbüsü haqqında məlumat www.envsec.org internet saytından əldə edilə bilər

- Layihə ətraf mühit və təhlükəsizlik məsələləri arasında qarşılıqlı əlaqələrə novator yanaşma təqdim edir və “ən yaxşı təcrübə”nin əsasını qoymaq potensialına malikdir;
- Layihə öz təsirlərinin dayanıqlığının təmin olunması üçün vacib olan alət və mexanizmlərə malikdir.

4. QRANT ÜÇÜN MÜRACİƏT ETMƏKLƏ BAĞLI TƏLƏBLƏR

4.1. Müraciətlə bağlı qaydalar

Layihə Təkliflərinin Qəbulunda iştirak etməkdə maraqlı olan VCT-lər TƏMVƏ **Layihə Təklifi Formasından** istifadə etməklə layihə təkliflərini təqdim etməlidirlər. Layihə təklifləri Azərbaycan dilində təqdim edilməlidir. Təkliflər və büdcə verilən formata tam uyğun olmalı və formatda izah edilən qaydada doldurulmalıdır. Layihə təklifləri on (10) səhifədən artıq olmamalıdır.

Təqdim edilən layihə təklifinin qiymətləndirilməsinə şərait yaratmaq üçün layihə təklifi diqqətlə hazırlanmalı və müvafiq formalar mümkün olan qədər aydın şəkildə doldurulmalıdır. Təqdim edilən sənədlər dəqiq olmalı və layihə təklifinin aydın olmasını təmin etmək üçün lazım olan qədər təfərrüatlı olmalıdır. Təlimlər vasitəsilə məqsədə nail olunmasına çalışan layihə təkliflərində məzmun və icra tərzini baxımından təlim proqramının konsepsiyası açıqlanmalıdır.

Layihə təklifi təqdim edən təşkilat həmçinin **Uyğunluq Şəhadətnaməsini** doldurmalıdır.

Layihə təklifi təqdim edən təşkilat həmçinin **Razılışma Formasını** nəzərdən keçirməlidir; bu forma layihə təkliflərinin qəbulu nəticəsində ATƏT və VCT tərəfindən imzalanacaq razılışmanı tənzimləyəcəkdir.

Layihə təklifi təqdim edən təşkilat aşağıdakı **əlavə sənədləri** təqdim etməlidir:

- Dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamənin surəti;
- Menecment heyətinin siyahısı;
- Təklif edilən layihə heyətinin tərcümeyi halları;
- Layihə digər təşkilatlarla tərəfdaşlığa əsaslanırsa bunu əks etdirən yazılı razılışma və ya protokol.

4.2. Layihə təkliflərinin təqdim edilməsi

Layihə təklifi, büdcə, Uyğunluq Şəhadətnaməsi və əlavə sənədlərdən ibarət qrant üçün müraciət zərfi möhürlənməli və üzərində “**No. AZE 8/2010 – Təhlükəsizlik və Ətraf Mühit üzrə Vətəndaş Fəaliyyəti Proqramı üçün Təklif – 14 iyun 2010-cu il, 12:00-dan (yerli vaxt) əvvəl açmayın**” yazılmaqla aşağıdakı ünvana təqdim edilməlidir:

Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı (ATƏT)
Bakı Ofisi
Maliyyə-İnzibati şöbə
Landmark III, 2-ci mərtəbə, Nizami küç. 96
AZ1010 Bakı, Azərbaycan

Zərfin üzərində müraciət edən təşkiatın tam adı və ünvanı göstərilməlidir. Əlaqə məlumatının və elektron poçt ünvanının dəqiq verilməsi müraciət edən təşkiatın marağındadır.

Zərflər poçtla və ya şəxsən təqdim edilməlidir. Faks və ya elektron poçtla göndərilən layihə təklifləri qəbul edilməyəcəkdir.

4.3. Layihə təkliflərinin qəbulu üçün son tarix

Layihə Təklifləri **14 iyun 2010-cu il, 12:00-dan gec olmamaqla** yuxarıda qeyd edilən ünvana göndərilməlidir.

Son tarixdən sonra alınan layihə təklifləri avtomatik olaraq qəbul edilməyəcəkdir.

4.4. Layihə təkliflərinin hazırlanmasına texniki yardım

TƏMVF Proqramının bacarıqların artırılması istiqamətinin bir hissəsi kimi, layihə təklifləri ilə çıxış edən VCT-lərə, əgər xahiş olunarsa, onların təkliflərinin hazırlanmasında təlimat və texniki yardım göstəriləcəkdir. **Lakin bu cür yardım və təlimat müvafiq layihə təklifinin seçilməsi ilə bağlı zəmanət kimi yozulmamalıdır.**

TƏMVF-Azərbaycan Kiçik Qrantlar Proqramı ilə bağlı suallar və təlimat üçün ATƏT-in Bakı Ofisinin İqtisadi və Ətraf Mühit Şöbəsinin əməkdaşı Zəhra Əhmədova ilə zahra.ahmadova@osce.org elektron poçtu və ya (012) 4972373 telefon nömrəsi vasitəsilə layihə təkliflərinin qəbulu üçün müəyyən edilən son tarixdən öncə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

5. LAYIHƏ TƏKLİFLƏRİNİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ VƏ SEÇİLMƏSİ

Təqdim edilən təkliflər aşağıdakı mərhələlər və meyarlar əsasında qiymətləndiriləcəkdir:

5.1. Mərhələ 1: Açıq sessiyası və inzibati yoxlama

TƏMVF-Azərbaycan Milli Seçim Şurasının qiymətləndirməsindən öncə müraciətlər ATƏT-in Bakı Ofisi tərəfindən proqramda iştirak tələblərinə uyğunluğu və TƏMVF prioritet mövzularına müvafiqliyi baxımından yoxlanacaqdır.

Bölmə 3-də verilən tələblərə cavab verməyən müraciətlər avtomatik olaraq kənarlaşdırılacaqdır.

Müraciətlər həmçinin aşağıdakı hallarda dərhal kənarlaşdırılacaqdır:

- müraciət son tarixdən sonra təqdim edilmişdir;
- müraciət grant üçün müəyyən edilmiş maksimum məbləğə uyğun deyil;
- layihə təklifi verilən formata uyğun olaraq və Azərbaycan dilində hazırlanmayıb;
- büdcə lazımi formatda təqdim edilməyib.

5.2. Mərhələ 2: TƏMVF-Azərbaycan Milli Seçim Şurası tərəfindən qiymətləndirmə

Tələblərə cavab verən layihə təklifləri Milli Seçim Şurasına qiymətləndirilmə üçün təqdim ediləcəkdir. TƏMVF-Azərbaycan Milli Seçim Şurasının layihə təkliflərini qiymətləndirməsi Qiymətləndirmə Cədvəlində verilən meyarlar əsasında həyata keçiriləcəkdir:

Meyarlar	Xal
1. Layihənin icrası və metodologiya 1.1 Layihə ünvanlayacağı ətraf mühit və təhlükəsizlik risklərini aydın təsvir edirmi? 1.2 Gözlənilən nəticələrə və layihənin məqsədlərinə nail olunması üçün layihənin nə edəcəyi layihə təklifində aydın əksini tapmışdır? 1.3 Təklif edilən fəaliyyətlər müvafiq, vaxt cədvəli baxımından realistik, praktiki və layihənin məqsədi və gözlənilən nəticələrinə uyğundurmu? 1.4 Təklifdə fəaliyyətlərin nəticələri üzrə obyektiv şəkildə təsdiq edilə biləcək göstəricilər verilibmi? 1.5 Layihə təklifi hədəfə alınan prioritet mövzu çərçivəsində gənclər və gender problemlərinin inteqrasiya edilməsini qənaətbəxş şəkildə əks etdirirmi? 1.6 Layihə təklifində digər VCT-lər, özəl sektor, elmi ictimaiyyət və sair təsisatlarla tərəfdaşlıq üçün səmərəli mexanizm nəzərdə tutulubmu? 1.7 Layihə ətraf mühit və təhlükəsizlik məsələlərinin qarşılıqlı əlaqəsinə novator yanaşma təqdim edirmi?	45
2. Büdcə 2.1 Təklif edilən xərclər bazar qiymətlərinə uyğundurmu? 2.2 Təklif edilən xərclər layihə fəaliyyətlərinin icrası üçün vacibdir? 2.3 Təklif edilən xərclər təfsilatlı və şəffafdirmi? 2.4 Təklif edilən büdcə xərcləri layihə məqsədlərinə və nəticələrə nail olmaq nəzərindən effektiv və qənaətbəxşdir? 2.5 Təşkilatın təklif etdiyi töhfə münasib və qənaətbəxşdir?	25

Meyarlar	Xal
3. Müraciət edən təşkilatın iş imkanları	
3.1 Müraciət edən təşkilatın layihə idarəetməsi sahəsində kifayət qədər təcrübəsi varmı?	25
3.2 Müraciət edən təşkilatın layihəni həyata keçirmək üçün lazımi (işçi heyəti, avadanlığı, büdcənin idarə edilməsi də daxil olmaqla) iş imkanları varmı?	
3.3 Müraciət edən təşkilat layihənin texniki və mahiyyəti cəhətdən müvafiq təcrübəyə malikdirmi?	
4. Dayanıqlıq	
4.1 TƏMVƏ qrantının başa çatmasından sonra layihənin dayanıqlığının təmin olunması üçün lazımi vasitə və mexanizmlər layihədə nəzərdə tutulmuşdurmu?	5
Cəmi xal	100

Meyarlar 1-dən 5-ə qədər çəkili xal şkalası əsasında (1 = çox zəif, 2 = zəif, 3 = qənaətbəxş, 4 = yaxşı, 5 = çox yaxşı) qiymətləndiriləcəkdir. Təkliflərin hazırlanması üçün çəkilən xərclər qrant vasitəsilə ödənilməyəcək və büdcəyə daxil edilməməlidir.

5.3. Seçim və layihə təkliflərinin təsdiq edilməsi

Qiymətləndirmə və müzakirələrin əsasında TƏMVƏ-Azərbaycan Milli Seçim Şurası layihə təkliflərinin bəyənilməsi və ya kənarlaşdırılması haqqında qərar verəcəkdir.

Şura seçilən layihə təklifləri ilə bağlı aşağıdakı alternativ yollardan birini seçə bilər: (1) Şura seçilən layihəyə qrantın verilməsi haqqında öz qərarını yekunlaşdırır; və ya (2) Şura təklifin məzmununun təkmilləşdirilməsi və müəyyən edilmiş çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün yenidən formalaşdırılmasından asılı olaraq layihə təklifini şərti olaraq seçir. Son halda ATƏT-in Bakı Ofisi müvafiq VCT-lərə Şuranın xahişi haqqında məlumat verir və layihə təklifinin verilən son tarixə qədər yenidən formalaşdırılması üçün lazımi təlimatla və yardımla təmin edir. Çatışmazlıqların nə dərəcədə aradan qaldırılmasından asılı olmayaraq təklifin bir daha təkmilləşdirilməsi yenidən xahiş edilməyəcəkdir və Şura mövcud təklifin əsasında layihənin seçilməsi və ya kənarlaşdırılması haqqında öz son qərarını verəcəkdir.

Seçim prosesinin nəticələri yalnız qrant alacaq layihələr barədə yekun qərar qəbul edildikdən sonra elan ediləcəkdir.

6. KONTROL SİYAHISI

Müraciətinizi göndərməzdən öncə bütün lazımi sənədləri zərflə qoyduğunuz əmin olun:

- Mühürlənmiş layihə təklifi forması və büdcə;
- Mühürlənmiş və imzalanmış Uyğunluq Şəhadətnaməsi;
- Dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamənin surəti;
- Menecment heyətinin siyahısı;
- Təklif edilən layihə heyətinin tərcümeyi halları;
- Layihə digər təşkilatlarla tərəfdaşlığa əsaslanırsa bunu əks etdirən yazılı razılışma və ya protokol.